

Exegesis IX

The 20th Century: Parshanut takes on the Documentary Hypothesis

Hoffman, Hertz, Cassuto, Leibowitz, Breuer, Elitzur, Bin Nun, et al

12 One day, when his brothers had gone off to pasture their father's flocks at Shechem, 13 **Israel** said to Joseph, "Look, your brothers are with the flocks at Shechem. Come, let me send you to them." "I am ready," he answered. 14 "Go then," he went on, "find out how your brothers and the flocks are faring, and bring back word." With that, he sent him off from the valley of Hebron, and he made his way to Shechem.

15 A man came upon him as he was wandering in the fields. "What are you looking for?" the man asked him. 16 "I am looking for my brothers," he replied. "Could you tell me where they are pasturing?" 17 The man answered, "They have moved on from here; in fact, I heard them say, 'Let us go on to Dothan.'" So Joseph followed his brothers and caught up with them in Dothan.

18 They noticed him from a distance; and before he got close to them they conspired to kill him. 19 They said to one another, "Here comes that dreamer! 20 Why don't we kill him now and throw him into one of the pits? We could say that a wild beast devoured him. We shall then see what came of his dreams!"

21 When **Reuben** heard this, he tried to save him from their hands. He said, "Let us not take his life! 22 Shed no blood!" Reuben told them. "Just throw him into that pit, out there in the desert, but don't do away with him yourselves"—his purpose being to deliver him from their hands and restore him to his father. 23 So when Joseph reached his brothers, they stripped

240
maelites, but let us not do away with him ourselves. After all, he is our brother, our own flesh!" His brothers agreed.

28 Meanwhile, **Midianite** traders passed by, and they pulled Joseph up from the pit. They sold Joseph to the Ishmaelites for twenty pieces of silver. Joseph was thus taken to Egypt. 29 When Reuben went back to the pit and saw that Joseph was missing, he rent his clothes 30 and returned to his brothers, claiming, "The boy is gone! What am I to do now?"

31 They took Joseph's tunic, slaughtered a kid, and dipped the tunic in its blood. 32 They had the ornamental tunic taken to their father, and they said, "We found this. Make sure whether it is your son's tunic or not." 33 He recognized it, and exclaimed, "My son's tunic! A wild beast devoured him! Joseph has perished in beasts!"

34 Jacob rent his clothes, put sackcloth on his hips, and mourned his son many days. 35 All his sons and daughters tried to console him, but he refused to be consoled, saying, "No, I will go down to my son to Sheol in mourning." Thus did his father lament him.

36 The Midianites, meanwhile, sold Joseph in Egypt to Potiphar, a courtier of Pharaoh, his chief steward.

¹ MT "him."

NOTES

David Zvi Hoffman

(1843-1921)

Served as professor of Bible and rector of the Orthodox Rabbinical Seminary of Berlin (Hildesheimer) and was an outspoken and implacable opponent of biblical criticism. In the introduction to his commentary on Leviticus, he outlined the responsibilities of a traditional exegete.

Every Jew who comes to interpret the Torah of Moses is obligated to consider a special condition that will necessarily influence his commentary, as though that condition dictated rules for his exegesis. The condition is: our faith in the divinity of the Jewish tradition. Authentic Judaism awards the Oral Law the same significance that the Written Law has. The Oral Law incorporates interpretations of things that are opaque in the Written Law, things that are ambivalent, as well as commandments that are not explicit in the Torah of Moses. From this we may infer that only in very few places is it dubious what God wished to command us to do, because even if the matter is not expressed clearly in the words of the Torah, it is explained in the Oral Law. Therefore, the responsibility of the exegete is solely to determine about those legislative verses why this idea was expressed specifically in this fashion or why these expressions were utilized rather than others.

- However, even in those places that the idea is not clarified by tradition, the Jewish exegete must be cautious in his commentaries not to contradict any received Halakhah. Just as the Written Law cannot contain two things that are contradictory, so it may not contradict the Oral Law which also originated at Sinai. Any interpretation that is in opposition to one that we have received through the rabbinic tradition, or that contains some concept that could reject a particular halakhah, must be considered “revealing an antinomian facet of the Torah” (*m’galeh panim baTorah shelo k’halakha*) and must be banished from the boundaries of Israel.

Joseph Hertz
(1872-1946)
Chief Rabbi
of the United
Kingdom

- Wellhausen says, “this view of Solomon’s Temple is unhistorical,” because no king after Solomon is left uncensored for having tolerated the continuance of the “high places” (*bamot*).
- It is the old familiar argument that the Law could not have existed because it can be shown that it was broken! According to such logic, there could never have been any Prohibition Law in America.

**Moshe David
(Umberto)
Cassuto
(1883-1951)**

The intention [of the Bible] was to create a new culture, principally and fundamentally opposed to the cultures [of the ancient Near East] while at the same time drawing upon them and receiving sustenance from them in all aspects of material day-to-day life, as well as in regard to anything that did not contradict those fundamental principles.

As Maimonides had already asserted (Guide 3:29):

- The knowledge of [pagan] attitudes and activities is a prime source for providing the rationales of *mizvot*, because the basis of our entire Torah and the axis on which it rotates is the elimination of those attitudes from [our] thoughts and of those traces from existence.

A rabbi, and historian of Italian (Florentine) Jewry, an avid scholar of the Bible and the ancient near East, Cassuto published *Torat ha-Te`udot ve-Sidduram shel Sifrei ha-Torah* (*The Documentary Hypothesis and the Composition of the Pentateuch*, 1961), which took the documentary hypothesis to task and critically examined each of its five “pillars.”

With respect of the use of divine names, for example, Cassuto cited the evidence of the Shema—“*ha-Shem Eloheinu*”—as proof that the Torah recognizes the identical essential nature of the different names, combining the particular and universal aspects of God.

Nehama Leibowitz

(1905-1997)

A passionate educator, Zionist, and scholar. After immigrating to Israel in 1930, Leibowitz vigorously taught students in and outside of the classroom, eventually winning the prestigious Israel Prize in the field of Education in 1956. Through her teaching, Leibowitz brought numerous people, including non-Jews, to a new conception of Torah study. She refused to acknowledge that she was a revolutionary in any way, but ultimately her unique achievements changed Orthodox society's perception of a woman's capabilities and undoubtedly opened doors for the female Torah scholars who followed.

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ
 יוצא לאור על ידי חו' והשכלה למבוגרים ולנוער
 המסדרים זמ"י מורחבי באמריקה

פירוש כראשית ה' (תשי"ג) פרק ד' שנה ראשונה

א. פסוקים ג' דו פסוקים העלונו גיש בפסוקים אלה סבה או רמז לסבה, לפי שעה ה' אל פנת הכל ואל קיין ואל מנחתו לא שעה? עיין בפסוקים ובמפרשים, חולי המצא בהם השונה.

ב. פסוק ז, י"ט אומרים שפסוק זה הוא הקשה ביותר בכל ספר בראשית.
 1. / מה פרוש המלים "אם הטיב -- סאת" לפי רש"י רמב"ן וראב"ע ספורנו? להבנת המפרשים "מ"ט" **חצי נחמה** ו' שם ~~המפרשים~~ ~~הוא~~ סאת.
 2. / אל מי מוטב הכנוי שבמלה "השועה" ובמלה "בו" לפי רש"י וספורנו?

ג. מה קשה לרש"י בפסוקים הבאים?
 1. / פסוק ח' ואל קיין ואל מנחתו לא שעה? / מה המפרשים? / מה המפרשים?
 2. / "מ"ט" "ויא" קיין.
 3. / מה המפרשים?
 4. / מה המפרשים?

ד. הסוגיה רש"י לפרק ס' פסוק ט' ה"ה אינה לרש"י. פסוק ט' ד"ה אי הבל. מפני מה אין דברי המפרשים הלוא הקשי בטני המקומות אחד הוא?

ה. פסוק י"ג. מה ההבדל בין רש"י ורמב"ן וראב"ע בפרוש המלים גדול עונד מוטא? / רמב"ן עזי למלים הרפה נעור"י. / מה היא חולשת רש"י ומה היא חולשת הרמב"ן בפרוש המלים האלה?

ו. הנתיקו א"ח פסוק ט"ו במימני פסוק / נקודות, פסוקים, מרכאות, סימני קריאה וכו'.

ז. פסוק ט"ו. מליגי חכמי בענין יצא קיין כי לא נחפרש בחו"ל, מה הוא המפרש בפרוש רש"י "אב"ע" / ד"ל טבעתות החל מן המלים "יש או"י" / מה המפרשים? / מה המפרשים? / מה המפרשים? / מה המפרשים?

ח. מה פרוש המלים וההכוונות המובא"ם במפרשים:
 1. פסוק ח' ברש"י "מצה".
 2. ראב"ע פסוק ח' "וכואלים נולדו ביום סגריר".
 3. פסוק י"ג ברש"י "אחה טוען"?

ט. על הפסוק ט"ז "ויצא קיין מלפני ה'", ישנה מחלוקת במדרש רבה: ויצא קיין מהיכן יצא? ר' איבא אומר: העטיל דברים לאחוריו / הטליך דבריו של הקב"ה אחרי גרו כאדם המוסיל כליו לאחוריו / ויצא כגונב דעת העליונים". ר' חננאל ברי יצחק אומר: "יצא שמה... פגע בו אדם הראשון אבר לו: מה נעשה בד'יך? אמר לו: עשיחי חשובה ונתעשרתי, התחיל אדם טהפה על פניו ואמר: מדמיר סיר ליום הטבת טוב להודות לה'". איזו מחתי החטובות האלה קרובה יזה... טעל מקרא? מי מפרטינו נוסה גם הוא לרעה נעשה קיין חטובה?

ענה טובה: קרא בספר אגדה הל ביצא קיין פרק י"ט "י"י והבל".

Moshe Sokolow

ה'תש"ג יצא לאור על ידי חו' והשכלה למבוגרים ולנוער
 המסדרים זמ"י מורחבי באמריקה

החוב בכתב ברור והטאר לי כיליוצו יתוס לתקונים.

Almost single-handedly, Leibowitz restored the Jewish tradition of *parshanut ha-mikra* to a central place among Israeli Bible scholars. For David Ben-Gurion and other secular Zionists, traditional commentators lacked the insight that living in the land of Israel and participating in a state afforded. Many of Ben-Gurion's secular contemporaries, shared his lukewarm attitude toward rabbinic commentary as a guide to the Bible. Although a grudging acknowledgment might have been awarded to the medieval *pashtanim* as scholarly precursors, Leibowitz treated the early midrashim/aggadot with equal respect. First and foremost, Leibowitz made it impossible to ignore this indigenously Jewish exegetical tradition.

Only in the last 150 years with the development of the literary historical approach do we find this type of explanation being advanced. Cassuto, for instance, explains the recapitulation in terms of the narrative conventions of the ancient east. It is usual for an account of the execution of a certain series of acts previously outlined to repeat verbatim the acts that were executed and not to report merely that they were repeated. The difference between Ralbag and modern scholars is that the latter based their findings on actual records discovered in their days. Ralbag on the other hand, merely suggested this might be so without having any independent data on which to base it.¹⁵

ג. שבת ומשכן - שאלות ברש"י

פסוק ב'

"שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לְכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן לַה'"

רש"י:

ד"ה ששת ימים: הקדים להם אזהרת שבת לציווי מלאכת המשכן, לומר שאינו דוחה שבת.

השווה לדברי רש"י אלה את דבריו בויקרא י"ט ג':

"אִישׁ אָמוֹ וְאָבִיו תִּיכָאוּ וְאֶת שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמְרוּ"

ד"ה ואת שבתותי תשמורו: סמך שבת למורא אב לומר אף על פי שהזהרתיך על מורא אב, אם יאמר לך: "חלל את השבת" – אל תשמע לו, וכן בשאר כל המצוות.

1. לכאורה דברי רש"י פה ושם סותרים אלה את אלה. מהי הסתירה?

2. כיצד תוכל ליישב את הסתירה?

וְאֵתָהּ דִבַּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַךְ אֶת-שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמְרוּ כִּי אוֹת הוּא וּבֵינֵיכֶם

לְדַרְתֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשֶׁכֶם:

"Speak to the Children of Israel, saying, 'Most certainly you shall keep my Sabbaths, for it is a sign between me and you throughout your generations; that you may know that I am Hashem who sanctifies you.

רלב"ג תועלות

ואולם התועלות המגיעות משמירת שבת כבר זכרנום במה שקדם ובזה המקום.

אור החיים

ואתה דבר וגו' – צריך לדעת אומרו ואתה מה שאינו רגיל לומר בשאר מצות, גם תוספת וא"ו, עוד למה כפל לומר דבר אל בני ישראל לאמר, והגם שפירשתי בתחלת פרשת תרומה כי צריך לומר דבר ולא תספיק לאמר לבד, כאן הוסיף לומר תיבת לאמר פ"ב מלבד לאמר ראשונה, עוד צריך לדעת אומרו אך, ואומרו שבתותי לשון רבים, ורבותינו ז"ל דרשו בפרק כלל גדול (שבת ס"ט). שבא ליתן שמירה אחת לשבתות הרבה יע"ש, ובמקום אחר (מכילתא) דרשו שבתותי להביא דברים שהם משום שבות.

מקבילות במקרא

[ביאור לפסוק זה כלול בביאור פסוק יב]

תרגום ירושלמי (יונתן)

ואנת תמליל עם בני ישראל למימר ברם ית יומי שביא דילי תינטרון ארום את הוא בין מימרי וביניכון {לדריכון} למידוע ארום אנא הוא י"י מקדישכון.

רש"י

ואתה דבר אל בני ישראל – ואתה, אף על פי שהפקדתך לצוותם על מלאכת המשכן, אל יקל בעיניך לדחות את השבת מפני אותה מלאכה. אך את שבתותי תשמרו – אף על פי שתהיו רדופין בזריזות המלאכה, שבת אל תדחה מפניה. כל אכין ורקין מיעוטין הן, למעט שבת ממלאכת המשכן.

If by virtue of the freedom of choice given to students regarding commentaries, the words of the Bible will be endeared to them—something of which I am certain—then there can be no greater respect for scholars; namely, that the words of Torah will be endeared to students thanks to them. The main thing is that they should study Torah from every angle: search it well, choose or reject interpretations; providing they are engrossed in Torah study out of love.

Yehudah
Elitzur

(1911-1997)

- A contemporary exegete is required, of course, to examine things in the light of contemporary knowledge.... If he does so, then he is following in the footsteps of the ancients even if he disagrees with them in a thousand details. However, one who only copies the ancients, shutting his eyes to newly discovered facts and knowledge, is abandoning the ways of the ancients and is rebelling against them

ספר שופטים

מסורש בידי

יהודה אליצור

הוצאת מוסד הרב קוק · ירושלים

Mordechai Breuer

(1921-2007)

Of all the Orthodox approaches to biblical criticism and all the potential theological ramifications of the documentary hypothesis, the most unusual and controversial approach is that which he called “*Shitat ha-Beḥinot*,” the Theory of Aspects, i.e., of multiple perspectives. Starting with the premise that the documentary hypothesis persists in spite of all previous attempts at its refutation, Breuer argues that it is not essentially inimical to Orthodox belief.

What connection is there between all these [critical] arguments, which are demonstrable, legitimate, and well-founded, and the authentic Jewish belief that the Torah comes from heaven and that it preceded Creation by 974 generations? For even if the accuracy of biblical criticism were to be proven, its conclusions do not affect the pure Jewish faith even one iota. Moreover, the scientific conclusions of biblical criticism not only are harmless to faith but are essential and mandatory for anyone who seeks to interpret the Bible—according to its *peshat* as well as its *derash*.

• מה לכל הטענות האלה, שהן מוכחות, מוצדקות ומבוססות – ולאמונה היהודית האמיתית שתורה היא משמים והיא קדמה לבריאת העולם תתקע"ד דור? שהרי אפילו תוכח צדקתו של ביקורת המקרא, הרי אין בטענותיה של זו גם נגיעה קלה באמונת ישראל הטהורה. יתר על כן: המסקנות המדעיות של ביקורת המקרא, לא רק שאין הן פוגעות באמונה, אלא הן נחוצות והכרחיות, לכל הרוצה לפרש את המקרא – כפשוטו וגם מדרשו!

Of everyone who read my article, there was barely anyone who understood that I accepted from the Bible critics only the discovery that the Torah has multiple sources, which can be proven scientifically. At the same time, I do not accept their opinion that these sources were written by multiple authors. Rather, I instead offer the Jewish belief that they were indeed authored by God, for this question depends solely on faith; science can offer no opinion on this.

Cited by Elyashev Reichner: *By Faith Alone; The Story of Rabbi Yehudah Amital* (Jerusalem: Maggid, 2011), pp. 134–135. Rabbi Amital invited Rabbi Breuer to teach Tanakh in Yeshivat Har Etzion, which he did for thirty-five years until his death in 2007.

Anyone who seeks to understand the Torah according to its simplest meaning (*peshat*), has to explain why the giver of the Torah saw fit to include in His Torah numerous contradictions, and to edit it in different styles to the extent that it appears—to one who rejects Torah's divine origin—as though it was written by several authors.

Why did He not give Moses at Sinai a uniform book without contradictions in content and without divergent styles? Had He done so, even those who reject Torah's divine origin would have to acknowledge that it was written by one person.

גישת
התמורות:
שיטה
חדשה
בפרשנות
התורה

The T'murot Approach is a new method of studying the Torah, which suggests a new interpretive model for solving the question of contradictions in biblical law. The approach accepts the claim that there are real contradictions in the Torah and suggests that the contradictions are the result of 'Tmurot', changes that have occurred in the law for various reasons.

The Torah is divine, but addressed to humans; therefore, it sensitively deals with changes in reality, with moral developments and with changes in the spiritual conditions of the Jewish people. Therefore, God sometimes gave a renewed command that updates the previous command.

יואל בן-נון • שאול ברזכי

מִקְרָאוֹת

עיון רב-תחומי בתורה

יתרו

יתרו

תוכן מפורט

סדר התורה.....15

סדר התורה ופיסוק טעמים - בשיטת מיכאל פרלמן (לפי הרב ברויאר)

טעמי המקרא - עקרונות יסוד - יוסף עופר.....21

סדר התורה ופיסוק טעמים.....23

יתרו חותן משה (שמות יח)

מדור דרישה בתורה: מדרשים ופרשנים לפי נושאים - שאול ברוכי

מה שמועה שמע יתרו?.....33

פשר הסעודה.....40

מינוי הדיינים - השוואה בין שמות לדברים.....42

מדור לשון התורה - יואל בן-נח

"ויחך יתרו".....46

ביטויי לשון מיוחדים בפי יתרו ובתיאור בואו.....48

"כי בדבר אשר יָדו עליהם".....49

"ישפטו".....50

מדור מדע בתורה: היסטוריה, גיאוגרפיה, ארכאולוגיה - יואל בן-נח

ארץ מדין (של יתרו) - היכן?.....51

היכן הר סיני, ודיכן לא?.....55

בני הקיני - חרשי נחושת?!.....57

מדור בינה בתורה: פרשנות חדשה - יואל בן-נח

סדר ומבנה בתורה.....59

ביקורו של יתרו אצל משה - מתי? מדוע? מבנה וסדר פרשיות.....61

שילוחים.....67

"אחר שלוחיה".....69

עצת יתרו או דברי משה? (בין שמות לדברים).....71